

БУТАНОЛ ЯК МОТОРНЕ ПАЛИВО.

Соколова В.О. студент ; Шушляпін С.В., к.т.н., доцент
ДБТУ, м. Харків, Україна
sokolova.v.o@gmail.com , shushliapin@btu.kharkov.ua

Butanol can replace gasoline as a fuel to an even greater extent than ethanol due to its physical properties, economy, safety, and the fact that its use does not require modifications to the car engine.

Бутанол може замінювати бензин як паливо навіть більшою мірою, ніж етанол, завдяки своїм фізичним властивостям, економічності, безпеці, а також через те, що його використання не вимагає переробок двигуна автомобіля.

Основною причиною, по якій до недавнього часу ніхто не знав про бутанол як про альтернативне паливо, є те, що виробництво цього продукту ніколи не рахувалося економічно доцільним. Традиційний процес ферментації дає з бушелю зерна (35 фунтів цукру) тільки 1,3 галона бутанола, 0,7 галона ацетону, 0,33 галона етанолу і 0,62 фунта водню. Таке виробництво бутанола не може конкурувати з технологією виробництва етанолу, яка дає 2,85 галона продукту на бушель. Прогрес в області біотехнології дозволив перетворити кукурудзу і іншу біомасу на досить економічне джерело біобутанола, проте старт промислового виробництва ув'язується з рішенням низки проблем.

В порівнянні з етанолом, бутанол може бути змішаний у вищих пропорціях з бензином і використовуватися в існуючих автомобілях без модифікації системи формування легко-паливної суміші. Бутанол виділяє чистій енергії на робочий цикл більше, ніж етанол або метанол, і приблизно на 10% більше, ніж бензин.

У зв'язку з отриманням нових високоекономічних технологій виробництва біобутанола, бутанол привертає усе більшу увагу фахівців для застосування його як паливо і не виключено, що в найближчі 10-15 років етанол втратить пальму першості.

Успіх обумовлюється рядом переваг бутанола перед етанолом, серед них:

1. Бутанол утримує на 25% більше енергії, ніж етанол: 110 тис. ВТУ на галон бутанола проти 84 тис. ВТУ на галон етанолу. Бензин же містить близько 115 тис. ВТУ на галон.

2. Бутанол безпечніше у використанні, оскільки в шість разів менше випаровується, чим етанол і в 13,5 разів менш летуч, ніж бензин. Пружність пари бутанола по Рейду складає 0,33 фунта/кв. дюйм, у бензину це 4,5 фунти/кв. дюйм, у етанолу - 2,0 фунти/кв. дюйм. Це робить бутанол безпечнішим при використанні як оксигената і не вимагає особливих змін пропорцій суміші при використанні зимою і літом.

3. Бутанол - набагато менш агресивна речовина, ніж етанол, тому може транспортуватися по існуючих паливних трубопроводах, тоді як етанол повинен транспортуватися залізничним або водним транспортом.

4. Бутанол можна змішувати з бензином.

5. Бутанол може повністю замінювати бензин, тоді як етанол може використовуватися тільки як добавка до бензину з максимальним змістом в суміші не більше 85% і тільки після істотних переробок двигуна. Нині у світі переважають суміші з 10% -вим змістом етанолу.

6. Виробництво бутанола допомагає вирішити проблеми, пов'язані з інфраструктурою постачання воднем.

7. Змінений бутанол має вищий вихід енергії (10 Вт-ч/г), ніж етанол (8 Вт-ч/г).

8. При горінні бутанол не виробляє оксидів сірки або азоту, що дає істотну додаткову вигоду з точки зору екології.

Таким чином, біобутанол економічніший, ніж суміш етанолу з бензином, він покращує паливну ефективність автомобіля і збільшує пробіг на одиницю палива, що витрачається. Біобутанол виходить з тієї ж самої сировини - кукурудзи, цукрового буряка, сорго, маніоки, цукрової тростини, кукурудзяних стебел і іншої біомаси, що і етанол, але може замінювати бензин в рівному об'ємі.